

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **T. L.**, bývajúca v H., v dovolacom konaní zastúpená JUDr. J. S., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v H., proti žalovanej **G. T.**, bývajúca v H., v dovolacom konaní zastúpená JUDr. T. M., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v H., **o zaplataenie 1 012,64 € s príslušenstvom**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8 C 152/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. apríla 2009 sp.zn. 1 Co 25/09, 1 Co 69/09, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v sume 68,36 €, a to do rúk jej zástupkyne JUDr. T. M., advokátky Advokátskej kancelárie so sídlom v H., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove (odvolací súd) rozsudkom z 27. apríla 2009 sp.zn. 1 Co 25/09, 1 Co 69/09 potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné (súd prvého stupňa) z 15. októbra 2008 č.k. 8 C 152/2002-153, ktorým súd zamietol žalobu o splnenie povinnosti žalovanou zaplatiť žalobkyni sumu 30 507,-- Sk (1 012,64 €) spolu s úrokom z omeškania a zrušil jeho uznesenie z 2. decembra 2008 č.k. 8 C 152/2002-163, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie. Účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej majúč za to, že je vecne správne. Rozhodnutie o splnení poplatkovej povinnosti zrušil, pretože žalobkyňa bola rozhodnutím súdu oslobodená od platenia súdnych poplatkov.

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej žalobkyňa podala dovolanie. Namietala v ňom, že „odvolací súd nerozhodol na základe skutkového stavu a vykonaných dôkazov, ale iba na základe vyjadrení žalovanej a jej právnej zástupkyne“. Vytýkala súdu prvého stupňa, že nepredvolal na pojednávanie ňou navrhnutých svedkov. Podľa žalobkyne „bola to jednoznačná zaujatosť sudcov OS Humenné“.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť, pretože nie je prípustné a na jeho podanie tu nie sú ani zákonné dôvody. Navrhla, aby žalobkyňi bola uložená povinnosť nahradiť jej trovy dovolacieho konania v sume 68,62 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom. Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť, pretože nie je prípustné.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Keďže v preskúmvanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom vo výroku svojho rozhodnutia nevyslovil prípustnosť dovolania a v tejto veci dosiaľ nebolo dovolacím súdom vydané rozhodnutie, ktoré by bolo pre odvolací súd záväzné, je nesporné, že prípustnosť dovolania žalobkyne z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Dovolací súd, plniac zákonnú povinnosť v zmysle ustanovenia § 242 ods. 1, druhá veta O.s.p. skúma vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či

v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným), kedy by dovolanie bolo prípustné bez ohľadu na procesnú formu a spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Dospel ale k záveru, že takou vadou konanie súdov nižších stupňov nie je postihnuté.

Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namieta, že súdy nevykonali ňou navrhnuté dôkazy, dovolací súd poznamenáva, že nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv účastníka nie je postupom, ktorým sa mu odníma možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Pokiaľ žalobkyňa z toho, že súdy nevykonali ňou navrhnuté dôkazy, vyvodzuje zaujatosť sudcov, treba k tejto námietke uviesť, že podľa ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere, vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného vyššie). Základom pre vylúčenie sudcu, ako to vyplýva z už uvedeného stručného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však púha domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcu. V danej veci z obsahu predloženého spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že by sudcovia, ktorí vo veci rozhodovali, mali akýkoľvek pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom v zmysle vyššie uvedeného. Naostatok, námietku zaujatosti sudcov žalobkyňa z tohto dôvodu ani neuplatnila. Pochybnosť

o nezaufatosti sudcov vyvodzuje zo spôsobu ich postupu a rozhodovania v predmetnom konaní. Dôvodom vylúčenia sudcu ale nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach (§ 14 ods. 3 O.s.p.).

Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní (podľa jeho obsahu) tiež namieta, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené, ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na ďalšie dôvody dovolania žalobkyne týkajúce sa súdmi zisteného skutkového stavu veci, dovolací súd považuje za potrebné ešte pripomenúť, že dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ani to však v každom prípade, ale iba vtedy, ak podanie dovolania pripúšťa zákon. Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania ho nemôže úspešne podať z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone (z tzv. dovolacieho dôvodu). Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba dodať, že dovolací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; dovolacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné tiež zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné

preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.). Spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. teda nie je nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov odvolacím súdom (porovnaj R 42/1993). Neprípustnosť takého dôvodu je daná charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní. Legislatívna úprava dovolania plne rešpektuje to, že tento mimoriadny opravný prostriedok bol ustanovený ako výnimka z pravidla stability súdneho rozhodnutia, vyjadreného jeho právoplatnosťou. Tomuto účelu slúžia aj zákonom ustanovené dovolacie dôvody, ktorými iba možno dovolanie odôvodniť. K tomu dovolací súd ešte poznamenáva, že koncentrácia dokazovania a prísne obmedzia uvádzať nové skutočnosti, zavedené do občianskeho súdneho konania novelou vykonanou zákonom č. 353/2003 Z.z., ktorý s účinnosťou od 1. septembra 2003, okrem iného, vypustil v § 241 ods. 2 O.s.p. písmeno c/ („rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní“) a dovtedajšie písmeno d/ („rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnym posúdení veci“) označil ako písmeno c/, vedie k tomu, aby dovolanie účastníka bolo využívané ako výnimočný mimoriadny opravný prostriedok predovšetkým na účely vyslovenia právneho názoru (porovnaj dôvodovú správu k zákonu č. 353/2003 Z.z.).

Keďže prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešná účastníčka v dovolacom konaní podala návrh na uloženie povinnosti nahradiť jej trovy tohto konania v sume 68,62 € za jeden úkon právnej služby (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej priznal náhradu, ktorá spočíva

v odmene advokáta za jednu právnu službu, ktorú poskytol žalovanej vypracovaním vyjadrenia zo 14. mája 2010 k dovolaniu žalobkyne. Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v sume 61,41 € (41,49+2x9,96). K takto určenej odmene dovolací súd prirátal náhradu výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky (t.j. 6,95 €), a tak dospel k odmene v sume 68,36 €, ktorú je žalobkyňa povinná zaplatiť do rúk zástupkyne žalovanej do troch dní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. júna 2010

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Patrícia Špacírová